

Visszatértünk a késő kádári világhoz

Miközben a parlament a többség egyszerű hatalomgyakorlási színterévé válik, a szabaddemokrata belügyminiszter rohamrendőrökkel üldözteti a magyar zászlót vivő autókat és a benne ülő 56-os forradalmárokat, ami nem jelent más, mint hogy „felőtt” a késő kádári rendszerre emlékeztető kurzus dicstelen szerepéhez – nyilatkozta lapunknak adott interjújában Kövér László, a Fidesz-MPP alelnöke.

– Képviselő úr, amikor önhöz jöttem az interjút megbeszélmi, a sarkon rendőrök éppen tüntetőket vertek. Csupán azért hozom ezt szóba, mert a Fidesz vezetőinek többsége tíz esztendővel ezelőtt maga is gyakran állt a rendőrkorodmok túloldalán...

– Nem értemet egyet a Méltóság-tüntetéssel, s főként a NATO-ellenes jelszavakkal, hiszen egy olyan pártnak vagyok a tagja, amely a csatlakozás mellett van, másfelől pedig egy alkotmányos demokráciában a fennálló jogszabályokat akkor is be kell tartanunk, ha azok nem az érdekeink szerint valók. Ugyanakkor szeretném leszögezni: a durva rendőri fellépés indokolatlan volt. Nem rendfenntartó akcióról volt szó, hanem politikai hátszándékú által motivált erődemónstrációról, amely azt volt hivatva bizonyítani ország-világ előtt, hogy a késő kádári világhoz való visszatérés immár befejeződött. A Fidesz ezért is fontosnak tartja, hogy a most létrehozandó parlamenti vizsgálóbizottság feltárja a rendőri fellépés valódi okait.

– Visszatérve az ön kor- és politikai stílus-meghatározásához, vannak-e más jelei is a késő kádári rendszerhez való koalíciós visszatalálásnak?

– Sajnos igen. Ma már nemcsak Bős-Nagymarosról lehet parlamenti felhatalmazás nélkül tárgyalni egy potenciális gátépi-

tést is beleértve, hanem akár az utcán tüntetőket politikai indítékból szét is lehet kergetni. Ennek talán a legelsőmóribb epizódja a Pongráz Gyergely elleni fellépés volt. Bár bizonyos, hogy én számos kérdést másként látok, mint az egykori Corvin közti parancsnok, de teljes értetlenséggel állok az előtt a tény előtt, hogy Kuncze Gábor, a szabaddemokraták elnöke nem ismerte fel, hogy egy volt karhatalmista által vezetett kormány miniszterelnök-helyettesének és belügyminiszterének az 56-os, emigrációba kényszerített Pongráz Gyergely tabu.

– Sokan azt mondják: november elején veretni, az kétségkívül szimbólum, és mintha az SZDSZ is ehhez hozzáigazodni látszana...

– Ha valaki visszagondol a szabaddemokraták egymásnak is gyakran ellentmondó nyilatkozataira, akkor még 1994-ből valami olyasmi rémlik fel, hogy ők mintegy demokratikus ellenfeleiknek, a szalonképességet biztosító kormányzati erőként szegődtek volna a koalícióba. Azzal az ígérettel, hogy lefogják a volt kommunista kezét, ha a közönsben turkálnának vagy a gumbot után nyúlnának.

– A mostani felpörgetett kormányzati propaganda, kizárólagosság alapuló politikai gyakorlat kedvez-e a szélsőségek kialakulásának?

– Attól függ, hogy mit értünk

politikai szélsőségen. Olyan veszélyt nem látok, ami valamilyen kilengés irányába mutatna. Bár mérhetetlen keserűség van a társadalomban, de tömegméretű indulat szerencsére nincs jelen, ezért nem hiszem, hogy a kormánnyal szemben rövid távon kialakulhat olyan politikai erő, amely egyúttal hatalmi tényezővé is válhat. Tehát a hatalom sem feltétlenül kényszerül arra, hogy nyíltan diktatórikus eszközkhöz nyúljon. Ma már viszont alig lehet számon tartani mindazon alkotmányértéseket, amelyeket ez a kormány elkövet. Nem csupán arról van szó, hogy a bolsevik hatalomgyakorlás iskoláit kijárt szocialisták mint elefánt a porcelánboltnak, úgy mozognak az alkotmányosság keretei között, hanem legújabb ötletük, a kormányzati tv-híradó azt mutatja, hogy tudatos hatalomkiszajgató törekvéssrel van szó, s sajnálatos módon a szabaddemokraták elnöke, Kuncze Gábor belügyminiszter „nem talál kivetnivalót”. Hatalmon maradni mindenáron, s bebetonozni a kormányzati hatalom mozgásterét meghatározó gazdasági, kulturális és közigazgatási pozíciókat. Ez a jelenlegi koalíció legfőbb vezérlő elve és összetartó ereje.

– Mindenesetre ha a mostani hatalom prolongálna újabb négy esztendőre, az ezredforduló tájékaán már meglehetősen kilátástalan helyzetben lenne az ország, hiszen teljes egészében felélné azt az erkölcsi tőkét, amit a rendszerváltás eredményezett.

– A hatalom és köréihez tartozó médiasztahanovisták most azt íygekeznek elhitetni az emberekkel, hogy a társadalmi lét redukálható pusztán a gazdasági viszonyokra, és egy országban az életviszonyok kizárólag a

makrogazdasági mutatókkal írhatók le. Ha tehát ezek jók, akkor az ország is jó úton halad. Ezzel szemben az a helyzet, hogy a XX. századi gazdasági fejlődésnek számos olyan példája is akad, amelyeknek az említett gazdasági mutatói jók ugyan, de mögöttük tömegek nyomora húzódik meg. A jelenlegi koalíció hatalmon maradásával Magyarországon ez a veszély fenyeget. Ez a koalíció érzéketlen a társadalom legfőbb problémái iránt, minden bajukban cserbenhagyja az embereket, nem érdekelt a nemzet polgárosodásában.

A magam részéről nem tartok attól, hogy valamiféle gazdasági katasztrófával kell számolni. A jelenlegi kedvező konjunktúrális folyamatok jó alapot teremtenek a magyar gazdaság fejlődésének, csupán az a kérdés, hogy az állampolgárok többsége érez-e ebből valamit. És ezért kellene a kormányváltás. Meg kell erősíteni a családokat, s lehetővé kell tenni például, hogy a fiatalok menjenek családot alapítani. Meg kell törni a bűnözés növekedését, s a korrupció visszaszorításával tisztességes megélhetést biztosítani a polgárok számára.

– A kormánypárti sajtó és maga a szocialista párt is, már hónapok óta egy előre látható koalíciós választási győzelemről beszél. Ön szerint mi az oka a korai kampánynak?

– Feltehetően az, hogy a választási ígéreteinek töredékét sem tudta, és nem is akarta valóra váltani a kormány. Sőt éppen az ígérték ellenkezője következett be: a sokak számára elérhető szociális biztonság helyett az ellehetetlenülés, ezért most a göbbelsi tömegpropaganda jól bevált módszereihez

igyekeznek folyamodni: minél többször és minél hangosabban kell mondani, annál nagyobb a valószínűsége, hogy elhiszik.

– Miután tényleg elég sokszor és elég hangosan mondják, a kérdés az: valóban elhiszik-e?

– A demokrácia mindig kockázatos játék, tehát lehet jól és rosszul is dönteni. A polgárok akaratán kívül nincs semmi garancia arra, hogy a kormánykoalíció veszíteni fog. Az ellenzék oldaláról ma már nem elégséges csupán a kormánypártok hibáiról beszélni, hanem célszerű volna olyan alternatívát kínálni, ami jobban ösztönözné a választópolgárokat arra, hogy ne a mostani koalícióra szavazzanak.

– És ebben az ellenzéki pártok el vannak maradva.

– Sajnos. Meggyőződésem azonban, hogy ez a helyzet még ebben az évben megváltozik.

– Az ország előtt álló nagy kérdéseket azonban a kormánypártoknak és az ellenzéknek konszenzussal kellene eldöntenie. Nem tart-e attól, hogy megszűnik a normális parlamenti demokráciákban megszokott párbeszéd?

– Attól tartok, erről már mint befejezett tényről kell beszélnem. Sőt utólag felismerve azt mondhatom: tulajdonképpen soha nem is volt ilyen, mert nincs közös vitaalap a koalíciós pártok és az összes többi párt között. Ma Magyarországon legalapvetőbb kérdésekben, mint például a rendszerváltás célját, értelmét tekintve sincs vitaalap a kormánypártok és az ellenzék között. És nincs egyetértés alapvető erkölcsi normákban sem, például abban a kérdésben: szabad-e hazaárulónak lenni, vagy következmények nélkül lövetni saját népünkre?

– Hogyan lehetne a jelenlegi állapotot meghaladni?

– Mindenképpen kormányváltásra van szükség, hogy korrigálni tudjuk az elmúlt három és fél évben félrecsúszott rendszerváltó folyamatokat. A helyzetet némiképp bonyolítja, hogy a pártok közvélemény-kutatási adatok szerinti elfogadottsága és elutasíthatósága meglehetősen szűkös értéket mutat. Például az MSZP és a kisgazdapárt esetében is magas az elutasítók száma, ezért a Fidesznek mint polgári középpártnak óvatos és átgondolt politikát kell folytatnia a szövetségkötésben.

– Ami a szocialistákat illeti, a Fidesz elnöksége tavaly kiadott egy nyilatkozatot, amiben az áll: amíg az MSZP-ben Horn Gyula és köre áll a szocialisták élén, addig még parlamenti demokráciákban megszokott pártkapcsolatok sem igen tarthatók. Fenntartja-e a Fidesz ezt az álláspontját?

– Nem látok semmi olyan elmozdulást, ami ennek megváltoztatására késztetne bennünket.

– Alelnök úr, a népszavazás tekintve a Fidesz sikerként vagy kudarként éli meg az idáig vezető politikai hercehurcát?

– Mi azt szeretnénk volna, ha a NATO-csatlakozásról és a földkérdésről együtt történik népszavazás, és egyértelműen felélnék tartjuk a kormányt, amiért ezt megakadályozta. Kétségtelen azonban: alkotmányos siker, hogy a koalíció nem tudta a 200 ezer érvényes aláírás elé erőszakolni a saját kérdéseit. A NATO-csatlakozást lehetővé tévő népszavazás pedig az egész nemzet sikere. Azok a kormánytagok ellenben, akik tegnap még a Varsói Szerződést szolgálták a diplomáciában vagy az Északatlanti Szövetség békét fenyegető létéről írtak propagandaszövegeket a magyar kiskatonáknak, érzézik sikernek azt, hogy a nemzettel szemben felhozott adósságaikból valamit jóvá tettek.

Kovács Lajos Péter